

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB <<GJ Magma>>,

el. paštas: gj magma@gmail.com

2016-06-30

į 2016-06-08

Nr. (28.6)-A4-6838

Nr. 230

UAB „Lagra“,

el. paštas: uab.lagra@gmail.com

Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA

DĖL RADVILIŠKIO RAJONO ANDRIŪNŲ ŽVYRO TELKINIO NAUJO PLOTO NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją atrankai pateikė: UAB <<GJ Magma>>, Vaidevučio g. 18, Vilnius; tel. (85) 2318178, faks. (85) 2784455; el. paštas: gj magma@gmail.com

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: UAB „Lagra“, Pergalės g. 18, Sidabravo mstl., Radviliškio r., tel. +370 422 47745, el. paštas: uab.lagra@gmail.com

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas: Andriūnų žvyro telkinio naujo ploto naudojimas.

Atranka atliekama, vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.3. punktu- kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas - mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta: Planuojamas naudoti Andriūnų žvyro telkinio naujas plotas yra Šiaulių apskrityje, Radviliškio r. savivaldybės teritorijoje, Baisogalos seniūnijoje, Andriūnų kaime, nuo Radviliškio miesto nutolęs apie 22 km į pietryčius, nuo Baisogalos - 5 km į pietvakarius. Vertinamas plotas patenka į du žemės sklypus, kurie priklauso planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) užsakovui. Abu sklypai neturi nustatytų specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų. Greta besiribojantys žemės sklypai yra žemės ūkio, miškų ūkio bei kitos paskirties žemės sklypai. Šalia planuojamo naudoti telkinio išteklių gavybą vykdo kita įmonė. Radviliškio rajono teritorijos bendrojo plano (toliau - Bendrasis planas) žemės naudojimo brėžinyje planuojamas naudoti Andriūnų telkinys patenka į tausojamojo ūkininkavimo zoną geros ūkinės vertės žemėse. Bendrajame plane pažymėta tik pietinė Andriūnų telkinio dalis (pagal 1986 m. žvalgybą), tačiau Bendrojo plano sprendiniuose numatyta galimybė - „3.2.19 punkte, kad atsiradus naujiems eksploatuojamiems naudingųjų iškasenų karjerams, Radviliškio rajono bendrasis planas turi būti pataisytas, įtraukiant šiuos karjerus“. Dalis planuojamo naudoti telkinio (~puse) patenka į gamtinio karkaso geosistemų vidinio stabilizavimo arealą. Artimiausia sodyba nuo planuojamo naudoti ploto ribos nutolusi apie 265 m į šiaurės vakarus, o jos gyvenamoji aplinka - 240 m. Kitos sodybos nutolusios apie 1 km. Greta karjero nėra planuojama jokių gyvenamųjų teritorijų. Kraštovaizdis (pagal LR erdvinės struktūros studiją) turi vidutinę vertę, neturi išreikštų vertikalinių

ir horizontaliųjų dominantų. Šioje vietovėje kraštovaizdžio natūrali struktūra jau pakeista, kadangi greta planuojamo naudoti ploto seniai vykdoma išteklių gavyba. Vertinamas plotas į saugomas teritorijas nepatenka. Iki artimiausios - Šušvės hidrografinio draustinio - 3,1 km. Hidrografinį tinklą planuojamo naudoti Andriūnų telkinio apylinkėse sudaro į vakarus bei pietų pusę išsidėstęs melioracijos griovių tinklas bei išekspluatuoto karjero vietose atsiradę natūralūs tvenkiniai. Arčiausiai melioracijos griovys praeina už 100 m į vakarus, o drenuoja į pietų pusę. Gruntinio vanduo gręžiniuose matuotas 3,3-5,0 m gylyje. Duomenų apie teritorijos taršą praeityje nėra.

Telkinio teritorijoje nėra žinoma jokių istorinių, kultūrinių arba archeologinių vertybių. Artimiausia saugoma vertybė - Diauderių piliakalnis (kodas 16312), kuris nutolęs daugiau kaip 2 km. Vertinamame plote nėra aptikta Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS) 2016-04-27 duomenų išrašą, pateiktos užklauskos teritorijoje nebuvo rasta jokių prašytų radaviečių ar augaviečių. Artimiausias vandens gręžinys (Nr. 164000) nutolęs 1 km į pietryčius nuo karjero, o iki gręžinio Baisogalos miestelyje - 3,8 km.

Vertinamas plotas vakarine puse ribojasi su mišku. Išteklių gavyba bus atitraukiama 5 m nuo išorinio pakraščio juostos paliekama nejudinama juosta.

5. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas: Planuojamas naudoti Andriūnų žvyro telkinys išsidėstęs kaimiškoje, neurbanizuotoje teritorijoje. Plotas - apleistas laukas, beužželiantis savaiminiais medeliais ir krūmais. Numatomo karjero teritorijoje yra apleista sodyba, kuri priklauso PŪV užsakovui ir bus nugriauta. Planuojamas naudoti plotas apima 8,9 ha. Ištekliai išžvalgyti 1986 m apie 2,7 ha ir 2015 m 6,2 ha plote, kuriame yra 424 tūkst. m³ išteklių. Likęs 0,5 ha plotas, iš 2015 m. patvirtintų išteklių 6,7 ha plote, nėra įtrauktas į kasybai planuojamą naudoti plotą, kadangi ištekliai apskaičiuoti ir patvirtinti už užsakovo valdomų žemės sklypų ribų. Bendras apskaičiuotas dirvožemio tūris sudaro apie 26 tūkst. m³, dangos gruntų - 45 tūkst. m³. Telkinio dangą sudaro ne tik augalinis sluoksnis, bet ir inertinis (priesmėlis ar priemolis) sluoksnis. Dangos storis kinta, vidutiniškai sudaro apie 0,8 m. Naudingąjį sluoksnį sudaro sausas ir apvandenintas žvyras, rečiau - smėlis. Bendras naudingojo klogo storis kinta nuo 5,1 iki 7,4 m, vidutiniškai sudaro apie 6,5 m. Sauso klogo storis vidutiniškai sudaro 3,2 m, o apvandeninto - vidutiniškai 3,1 m. Prieš pradėdant išteklių gavybos darbus, dirvožemis bus nuimtas ir sandėliuojamas pylimuose, karjero pakraščiuose. Pylimų aukštis - 3 m, pagrindo plotis iki 11-12 m tariaus kaip apsauginis barjeras triukšmo poveikiui sumažinti. Pylimus numatyta apsėti daugiamečių žolių mišiniu. Iš sauso klogo išgauti ištekliai bus kraunami į sunkvežimius ir išvežami, o iš apvandeninto klogo pilami į pylimus nusausėjimui. Papildomo žaliavos apdirbimo - sijojimo ar trupinimo įrenginiuose neplanuojama. Numatoma per metus iškasti apie 30 tūkst. m³ išteklių. Planuojamoms gavyboms apimtis įvykdyti numatyta, kad karjere dirbs po vieną ekskavatorių ir vieną buldozerį. Planuojama, kad žaliavą išveš 3 savivarčiai. Kasybos metu bus naudojamas tik dyzelinis kuras vidaus degimo varikliams. Metinis išmetamų teršalų kiekis yra nedidelis. Visi mechanizmai per metus sudegins apie 10,4 t dyzelinio kuro. Atlikus paskaičiavimus pagal Aplinkos apsaugos agentūros parengtą ir oficialiai rekomenduojamą metodiką, nustatyta, kad sudeginus 10,4 t kuro į aplinkos orą pateks 2,42 t teršiančių medžiagų.

Atlikti triukšmo lygio skaičiavimai rodo, kad mechanizmui dirbant telkinio pakraštyje, ir nuimant dirvožemį, triukšmo lygis 34,97 dB(A) artimiausios sodybos gyvenamojoje aplinkoje, kuri yra už 245 m, neviršys 55 dB(A) ekvivalentinio leidžiamo triukšmo lygio, kurį leidžia Lietuvos higienos norma HN 33:2011 gyvenamojoje aplinkoje dienos metu ir bus artimas foniniam 35 dB(A) triukšmo lygiui. Vykdamas tolimesnius kasybos darbus, karjerų technika dirbs atitverta dirvožemio pylimais.

Kasant žvyrą atliekos nesusidarys, likę dangos gruntai bus panaudojami rekultivuoti pažeistą žemę. Planuojamame kasybos plote yra apleistas namas su ūkiniais pastatais. Prieš pradėdant gavybos darbus, planuojama statinius nugriauti. Griovimo metu susidariusias statybines ir griovimo atliekas numatyta rūšiuoti ir atiduoti atliekų tvarkytojams pagal sutartis.

Žaliavą planuojama išvežti vietinės reikšmės žvyrkeliu, po to rajoninės reikšmės keliu iki krašto kelio. Vidutinis transportavimo atstumas apie 20 km. Iki rajoninio žvyrkelio numatoma nutiesti apie 200 m išvežimo kelio atkarpą sunkiasvorės technikos judėjimui. Kelio atkarpą planuojama įrengti valstybinėje žemėje, kadastro vietovėje palikto pravažiavimo vietoje. Toliau bus naudojamos jau sukurta kelių infrastruktūra, o produkcija gabenama viešo naudojimo keliais.

Rekultivuojant iškastą plotą į vandens telkinį, apsodinant pakrantes mišku, derlingasis dirvožemio sluoksnis karjero šlaituose ir aplink vandens telkinį bus pilnai atstatytas. Naudingąjį sluoksnį planuojama naudoti kaip žaliavą automobilių keliams, gatvėms, žemės sankasoms, įvairios paskirties aikštelėms ir kt. poreikiams. Išteklius numatyta iškasti per 18 metų.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas: žemės sklypas ir planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nėra šių teritorijų artimoje aplinkoje. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija - Strazdynė (BAST) nutolusi daugiau kaip 7 km pietryčius. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai: Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Apibendrinant atliktus dokumentų rengėjo skaičiavimus, kad planuojamame eksploatuoti karjere skleidžiamas triukšmas neviršys ribų nustatytų higienos normoje prie pačių nepalankiausių sąlygų rodo neaukštą triukšmo lygį, nepavojingą gyventojų sveikatai. Šie skaičiavimai atlikti pagal patį blogiausią scenarijų, kai mechanizmai dirba arčiausiai gyvenamosios aplinkos. Artimiausios sodybos nuo planuojamo Andriūnų žvyro telkinio naujo ploto nutolusios pakankamu atstumu (240 m). Planuojamos ūkinės veiklos - išteklių gavybos iš Andriūnų karjero pagal triukšmo, išmetamųjų dujų, oro taršos kietosiomis dalelėmis tik iš mobilių taršos šaltinių poveikį visuomenės sveikatai, ir, atsižvelgiant į numatomas tos veiklos poveikį mažinančias priemones (dirvožemio pylimo iki 3 m aukščio sustūmimas, šiuolaikinių saugių ir našių mechanizmų naudojimas, sunkvežimių kėbulų dengimas tentais) teigtina, kad žvyro gavyba Andriūnų telkinio naujame plote neturės įtakos gyventojų sveikatai ir aplinkai.

7.2. Kasant žvyrą iš telkinio bus atidengtas gruntinio vandens sluoksnis, tačiau vanduo iš karjero nebus dirbtinai siurbiamas ar kitu dirbtiniu būdu žeminamas. Jokie teršalai į vandens telkinį taip pat nebus išleidžiami. Planuojama veikla nebus vykdoma vandens telkinių pakrančių apsaugos juostoje, vandens telkinių ir vandenviečių apsaugos zonoje.

7.3. Vertinamas plotas ir gretimos apylinkės nėra unikalios rekreaciniu požiūriu. Šiuo metu artimiausia rekreacinė teritorija pažymėta Radviliškio rajono savivaldybės bendrajame plane yra nutolusi daugiau kaip 15,7 km į šiaurę. Po išteklių gavybos susidaręs apie 3 m gylis vandens telkinys tiks vietos gyventojų rekreacijai, o neapvandeninta karjero dalis bus apsodinta mišku, kuris tiks poilsiui.

7.4. Atsižvelgiant į tai, kad dalis planuojamo naudoti karjero patenka į gamtinio karkaso teritoriją, panaudojus gamtos išteklius visuomenės poreikiams tenkinti, planuojamos pažeistos

teritorijos atkūrimo, tolesnio tvarkymo priemonės, kurios reglamentuojamos gamtinio karkaso nuostatuose.

7.5. Kadangi išteklių gavyba bus vykdoma atidengiant gruntinio vandens sluoksnį, planuojamos galimų avarių likvidavimo priemonės, kasybos technikos techninio gedimo atvejais.

7.6. Veiklos vykdymo metu, paaiškėjus, kad ūkinės veiklos poveikis yra didesnis nei numatytas atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo dokumente, PŪV organizatorius įsipareigoja taikyti papildomas neigiamą įtaką mažinančias ir kompensacines priemones.

8. Priimta atrankos išvada – atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, ir, įgyvendinus 6 punkte nurodytas pastabas bei pateiktą informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo, ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada - Andriūnų žvyro telkinio naujo ploto naudojimui Andriūnų kaime, Baisiogalos seniūnijoje, Radviliškio r. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei apie priimtą atrankos išvadą Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Apie pranešimo paskelbimą tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą, kartu pridėdam laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS

2016 m. *birželio 30* d. išvados Nr. (28.6)-A4- *6838*

ADRESATŲ SĄRAŠAS

1. Radviliškio rajono savivaldybė, Aušros a. 10, LT- 82196 Radviliškis, tel. (8 422) 69 003, faks. (8 422) 69 000, el. p. informacija@radviliskis.lt
2. Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamentas, Vilniaus g. 229, Šiauliai, el. p.: šiauliai@nvsc.lt
3. Šiaulių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdybai; Basanavičiaus g. 89, LT- 76160 Šiauliai, el. paštas: šiauliai.pgv@vpgt.lt
4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių teritoriniam padaliniui, Aušros al. 15, LT- 76299 Šiauliai, šiauliai@heritage.lt

Kopija:

- 1) Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentui, K. M. Čiurlionio g. 3, Šiauliai; el. p.: srd@srd.am.lt